

ΑΡ./ΗΜ./ΕΧΕ:202/31.01.2020

Προς : Δρ. Νικόλαο Μπουλαξή, Πρόεδρο ΡΑΕ

Θέμα : Υποβολή εισήγησης για την τροποποίηση του «Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας»

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ	J-275974
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	31/01/2020

Με τον Ν.4336/2015, προβλέφθηκε ο σχεδιασμός συστήματος δημοπρασιών τύπου "NOME" με στόχο την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τη μείωση των μεριδίων λιανικής και χονδρικής αγοράς της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.) κάτω από 50% έως το 2020. Για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων ο Ν.4389/2016 θέσπισε μηχανισμό πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ Α.Ε. δυνάμει Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας με φυσική παράδοση μέσω του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ) και με ρυθμιστικά καθοριζόμενη τιμή εκκίνησης και όρισε αρχικά τον Λειτουργό της Αγοράς (ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) και τον εκ των άρθρων 117B και 117E του νόμου 4001/2011 καθολικό διάδοχό του Χρηματιστήριο Ενέργειας (εταιρεία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.»), αρμόδιους για τη διοργάνωση και διεξαγωγή των δημοπρασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2306/18.06.2018), εφεξής ΚΣΔΠΠΗΕ.

Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 30^{ης}.09.2019 (ΦΕΚ Α' 145/30.09.2019) ακύρωσε την τελευταία προγραμματισμένη Δημοπρασία «2019A04» και το μηχανισμό αναπροσαρμογής ποσοτήτων, χωρίς ωστόσο να καταργεί στο σύνολό του το Σύστημα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΣΣΔΠΠΗΕ). Τα ήδη δημοπρατημένα Προθεσμιακά Προϊόντα «NOME» έχουν χρονική διάρκεια υποχρέωσης φυσικής παράδοσης (ή ισοδύναμα η ΔΕΗ Α.Ε. έχει υποχρέωση οικονομικής κάλυψης της φυσικής παράδοσης των ποσοτήτων των προθεσμιακών προϊόντων) μέχρι και την 31^η/08/2020. Ως, εκ τούτου, βάσει της τοποθέτησης του χρόνου έναρξης λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας έως την 30^η/06/2020 προκύπτει χρονική επικάλυψη της υποχρέωσης φυσικής παράδοσης των προϊόντων «NOME», με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που αυτά δημοπρατήθηκαν, και συνέχιση λειτουργίας της Δευτερογενούς Αγοράς, της διαδικασίας Δήλωσης Χρήσης των ποσοτήτων των Προθεσμιακών Προϊόντων, καθώς και της Συμπληρωματικής Εκκαθάρισης, εντός του χρονικού πλαισίου λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

Για την ομαλή εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επάγεται η ύπαρξη των ήδη δημοπρατημένων προϊόντων (NOME fade-out) με την αντικατάσταση του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας & Ενδοημερήσιας Αγοράς και την ανάληψη της υποχρέωσης της Εκκαθάρισης

Συναλλαγών της Αγοράς Επόμενης Ημέρας από τον Φορέα Εκκαθάρισης, η παρ. 4, του άρθρου 42 του Ν.4549/2018 προέβλεπε τα εξής:

«4. Η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. εντός του Μαΐου 2019 υποβάλλει στη ΡΑΕ εισήγηση για την τροποποίηση του Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 140 του ν. 4389/2016, και του Κανονισμού της, εφόσον αυτό απαιτείται, προκειμένου ο σχετικός μηχανισμός πώλησης προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση με την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185), ως ισχύει, να είναι συμβατός με την οργάνωση και λειτουργία των ανωτέρω Αγορών, ιδίως όσον αφορά τις δηλώσεις χρήσης των ποσοτήτων προθεσμιακών προϊόντων στο σύστημα δήλωσης προγραμμάτων της Ε.Χ.Ε. Α.Ε και τις υποχρεώσεις φυσικής εκπλήρωσης και εξισορρόπησης των μερών.»

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειονότητα των ρυθμιστικών διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία του μηχανισμού του ΣΣΔΠΠΗΕ με ελάχιστες εξαιρέσεις περιλαμβάνονται στον ΚΣΔΠΠΗΕ ενώ ο Κανονισμός Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς της ΕΧΕ καθώς και ο Κανονισμός Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς της ΕΕΣΧΕ δεν περιλαμβάνουν καμία αναφορά στο ΣΣΔΠΠΗΕ, υιοθετήθηκε η εισηγούμενη προσέγγιση τροποποίησης του ΚΣΔΠΠΗΕ.

Το Χρηματιστήριο Ενέργειας έλαβε υπόψη του τις εξής αρχές για τον ανασχεδιασμό του ΚΣΔΠΠΗΕ:

- α) οι ρυθμίσεις του ΣΣΔΠΠΗΕ, κατόπιν της εισηγούμενης τροποποίησης, να είναι συμβατές με το πλαίσιο λειτουργίας και εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας (η οποία ως αγορά αντικαθιστά τον υφιστάμενο Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό),
- β) να διαταράσσονται κατ' ελάχιστον στην εφαρμογή τους οι μη καταργούμενες από την Πράξη Νομοθετικού Περιεχόμενου νομοθετικές και ρυθμιστικές προβλέψεις του ΣΣΔΠΠΗΕ,
- γ) να μην προκύπτουν επιπρόσθετες οικονομικές συνέπειες από την προτεινόμενη ρύθμιση για τους επιλέξιμους Εμπόρους και τη ΔΕΗ Α.Ε. αναφορικά με τη χρήση των προθεσμιακών προϊόντων και ειδικότερα σε ό,τι έχει να κάνει με τη διαδικασία Συμπληρωματικής Εκκαθάρισης,
- δ) να διαφυλάσσεται το οικονομικό αποτέλεσμα των συναλλαγών και να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η δημιουργία Ελλείματος Συναλλαγών,
- ε) η ρύθμιση που προκύπτει από την εισηγούμενη τροποποίηση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες εκκαθάρισης και διακανονισμού για το εξαιρετικά περιορισμένης χρονικής διάρκειας διάστημα εφαρμογής (δύο έως τρεις μήνες με βάση το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα), να είναι η απλούστερη δυνατή. Ιδιαίτερα, ως προς την ανάληψη της εκκαθάρισης λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με την EnExClear Α.Ε. και τα εξής:
 - i. Δεν προκύπτει άμεσα εκ του καταστατικού της EnExClear η δυνατότητα ανάληψης της εκκαθάρισης των συναλλαγών «NOME».
 - ii. Μία τυπική διαχείριση κινδύνου που θα κάλυπτε και τις δύο πλευρές των αντισυμβαλλομένων θα απαιτούσε την εφαρμογή από την πλευρά της EnExClear μίας αυστηρής διαδικασίας διαχείρισης κινδύνου και την κατάθεση σημαντικών ασφαλειών εκ μέρους των αντισυμβαλλομένων, κάτι που θα δημιουργούσε αναταραχή στην αγορά.

- iii. Το μοντέλο λειτουργίας της EnExClear στηρίζεται στην ύπαρξη Εκκαθαριστικών Μελών (εκτός των Συμμετεχόντων) τα οποία οφείλουν να αξιολογούν κάθε κίνδυνο που επάγεται για αυτά η ανάληψη ευθυνών εκκαθάρισης.
- iv. Η έκδοση νέου ρυθμιστικού πλαισίου για την δραστηριοποίηση της EnExClear θα απαιτούσε σημαντικό χρόνο και προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους, συμπεριλαμβανομένης και της Ρυθμιστικής Αρχής, και πιθανότατα να οδηγούσε σε καθυστερήσεις υλοποίησης.
- v. Η EnExClear στην παρούσα φάση προετοιμάζεται για την εκκαθάριση των συναλλαγών της Αγοράς Επόμενης Ημέρα και Ενδοημερήσιας Αγοράς, ενώ παράλληλα σε συνεργασία με τον ΑΔΜΗΕ εξετάζει την ανάληψη της εκκαθάρισης και των Συναλλαγών στην Αγορά Εξισορρόπησης. Η πίεση χρόνου και η διάθεση ανθρώπινων πόρων για την ανάληψη μίας ακόμα υποχρέωσης θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο το συνολικό χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής του Target Model.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω αρχές και τους ορισμούς του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας & Ενδοημερήσιας Αγοράς, η αρμόδια Διεύθυνση του Χρηματιστηρίου Ενέργειας προέβη στην επικαιροποίηση του ΚΣΔΠΠΗΕ, όπως αυτός επισυνάπτεται στην παρούσα εισήγηση, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΧΕ την 30^η.01.2020. Σε εφαρμογή των ως άνω αρχών στην προτεινόμενη εισήγηση τροποποίησης του ΚΣΔΠΠΗΕ υλοποιούνται οι εξής βασικές παρεμβάσεις:

- Η έννοια του Συμπληρωματικού Συμβολαίου για τους Συμμετέχοντες στο Μητρώο Συμμετεχόντων διατηρείται με την προϋπόθεση συμμετοχής τους στην Αγορά Επόμενης Ημέρας. Για την εξασφάλιση της έγκαιρης ολοκλήρωσης των απαιτούμενων από τους Συμμετέχοντες και την ΕΧΕ ενεργειών προβλέπονται ειδικές διατάξεις (νέο άρθρο 62) κατά το χρονικό διάστημα πριν την έναρξη λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας.
- Οι καταργούμενες με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου διατάξεις τίθενται σε αναστολή ισχύος (άρθρο 61) ώστε να διαταραχθεί κατ' ελάχιστον η δομή του υφιστάμενου κειμένου του ΚΣΔΠΠΗΕ.
- Διατηρείται αυτούσια η διαδικασία της Δευτερογενούς Αγοράς και της Δήλωσης Χρήσης Ποσοτήτων.
- Οι διαδικασίες Εκκαθάρισης και Διακανονισμού Συναλλαγών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι Προπληρωμές Δηλώσεων Χρήσης, οι Ποινές Μη-Συμμόρφωσης και οι Συμπληρωματικές Χρεοπιστώσεις Αγοράς Επόμενης Ημέρας εκτελούνται από την ΕΧΕ.
- Η Συμπληρωματική Εκκαθάριση ΗΕΠ αντικαθίσταται από την Εκκαθάριση Συμπληρωματικών Χρεοπιστώσεων Αγοράς Επόμενης Ημέρας (άρθρα 40 & 41) διατηρώντας την ίδια διαδικασία και υπολογισμούς. Από τις συνολικές ποσότητες των Εντολών Αγοράς που εντάσσονται στα αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και συμμετέχουν στις συμπληρωματικές χρεοπιστώσεις εξαιρούνται οι ποσότητες που αφορούν σε εντολές φυσικού διακανονισμού ενεργειακών χρηματοπιστωτικών μέσων.
- Εισάγεται Εβδομαδιαίος Διακανονισμός Συναλλαγών των Συμπληρωματικών Χρεοπιστώσεων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, μηνιαία διαδικασία τιμολόγησης

συναλλαγών και διαδικασία διαχείρισης και επιμερισμού Ελλείματος. Στην περίπτωση ελλείματος συναλλαγών οι ενέργειες της ΕΧΕ προχωράνε έως του σημείου διαγραφής του υπόχρεου συμμετέχοντα και ανάκτησης ολικής ή/και μερικής του Ελλείματος με χρήση των χρηματικών ποσών εγγυήσεων.

- Εισάγεται ανεξάρτητη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου η οποία συνίσταται:
 - ο Στην παροχή χρηματικών ποσών εγγυήσεων (Cash Collaterals) από όλους του Συμμετέχοντες (Επιλέξιμους Προμηθευτές, Εμπόρους και τη ΔΕΗ Α.Ε.) οι οποίες ορίζονται βάσει ιστορικών στοιχείων των συμπληρωματικών χρεοπιστώσεων.
 - ο Στην παρακολούθηση της Θέσης των Συμμετεχόντων, στον υπολογισμό Περιθωρίου Θέσης και απαίτησης Διόρθωσης Θέσης, στοιχεία τα οποία συνδέονται με την Κατάσταση Εκκρεμών Οικονομικών Υποχρεώσεων και τη διαδικασία λήψης μέτρων (διαγραφή συμμετέχοντα από το ΣΣΔΠΠΗΕ).
 - ο Στη σχετική τροποποίηση διαχείρισης της Κατάστασης Εκκρεμών Οικονομικών Υποχρεώσεων ώστε να συμπεριλάβει αφενός τη ΔΕΗ Α.Ε και αφετέρου όλες τις διαδικασίες του ανεξάρτητου από την Αγορά Επόμενης Ημέρας μοντέλου διαχείρισης ρίσκου.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω προτείνεται με την παρούσα εισήγηση η τροποποίηση του «Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας», όπως αυτός επισυνάπτεται στην παρούσα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις ή συμπληρωματικές πληροφορίες.

Συνημμένο:

- Usb με εισήγηση τροποποίησης Κώδικα Συναλλαγών Δημοπρασιών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με εκτίμηση,

Καθηγητής Γεώργιος Ιωάννου

Διευθύνων Σύμβουλος

Ανακοίνωση (χωρίς συν/να):

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κ. Χατζηδάκη
- Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Γ. Θωμά